

Lil e Rimljanende

E Pavlešće pozdravurja

¹ Akava lil ramov tumende me, o Pavle, o sluga e Isuse Hristosko, savo sem odvoime te avav apostoli thaj savo sem bičhaldo te propovediv e Devlešći Bahtali nevimata,

² savja o Del majanglal obećisarda prekal pire prorokurja ande Svete lila.

³ Akaja Bahtali nevimata mothol pale lesko Čhavo, savo postanisardas manuš gajda kaj bijandilo sago potomko e carsko Davidesko,

⁴ a kroz o Duho savo posvetil thaj pire uštimava andar e mule, sikadilo kaj si Čhavo e Devlesko ande sila. Vo si o Isuso Hristo, amaro Gospod.

⁵ Kroz leste dobisardam milost te avas apostolurja, te ande lesko alav anas e manušen andar svako them dži ke poslušnost thaj dži ko paćipe.

⁶ Maškar akala sen vi tumen saven akhardas o Isuso Hristo.

⁷ Ramov savorende ando Rimo save sen drage e Devlešće thaj save sen akharde te aven svete:

Milost thaj miro tumende katar o Del, amaro Dad, thaj katar o Gospod Isus Hrist.

O Pavle kamel te posetil e vernikonen ando Rimo

⁸ Majsigo katar sa, dav najs mungre Devlešće kroz o Isuso Hristo pale savorende tumende, kaj palo tumaro paćipe ćerel pe svato po sasto them.

⁹ O Del, kašće mungre duhosa služiv gajda kaj propovediv e Bahtali nevimata lešće Čhavešći, svedoko si mande kaj či ačhav te moliv man pale tumende.

¹⁰ Uvek ande mungre molitve moliv man te avili gajda e Devlešći volja te napokon šaj avav tumende.

¹¹ Kaj čezniv te dikhav tumen thaj te dav tumen varesavo duhovno daro te zuravon,

¹² godova si, te amare zajedničko paćimava ohrabrisaras jek avres kana sem tumenca.

¹³ A či kamlemas te na džanen, phralalen, kaj but data sas man gindo te avav tumende, te vi maškar tumende kušav varesosko duhovno plodo baš sago kaj ćerdem vi maškar aver manuša save naj Židovurja, ali semas sa dži akana sprečime.

¹⁴ Udžile sem te propovediv okolende save si civilizovane thaj okolende save naj civilizovane, e mudre manušenje thaj kolende save naj mudre.

¹⁵ Gajda kaj but kamav te vi tumende ando Rimo propovediv e Bahtali nevimata.

E Bahtali nevimata si sila palo spasenje

¹⁶ Me či ladžav katar e Bahtali nevimata, kaj voj si e sila e Devlešći palo spasenje savorende save paćan – majsigo e Židovešće, a askal vi okolešće savo naj Židovo.

¹⁷ Kaj ande late sikadolpe e pravednost e Devlešći, savi primilpe e paćimava, thaj samo e paćimava, sago kaj si ramome ande Sveto lil: “O pravedniko trajila katar o paćipe.”

Savora sagrešisardine

¹⁸ Kaj, e Devlešči bari holji sikadolpe andar o nebo pe svako bezbožno trajo thaj pe svako nepravda e manušenđi, save pire nepravredne trajosa garaven o čačipe.

¹⁹ Kaj okova so palo Del šaj džanel pe, pindžardo si lenđe, kaj o Del čerda te avel godova lenđe očigledno.

²⁰ A e Devlešće nevidljive osobine – lešči večno sila thaj lesko božanstvo, šaj jasno dičhel pe katar o postanko e themesko pe okova so stvorisarda. Zato khonikas naj izgovor pale piro bezah.

²¹ Kaj, vi ako džanenas kaj o Del postoil, či sikavenas lešće sago e Devlešće čast thaj zahvalnost, nego dilajle ande pire gindurja thaj lengo nerazumno ilo kaljilo.

²² Mothonas kaj si mudre, a postanisardine dile,

²³ pa e slava e besmrtno Devlešči zamenisardine e slikava thaj e oblikosa katar o smrtno manuš thaj katar e čiriklja, katar e životinje pe štar pungre thaj katar e gmizavcurja.

²⁴ Zato o Del ande požude lenđe ilenđe predaisarda len e nemoralno melalipešće, te čeren ladžavne buća jek avresa.

²⁵ Von e hohaimasa zamenisardine e Devlesko čačipe, pa slavinas thaj služinas okolešće so si stvorime, a na e Stvoritelješće savešće pripadil e slava pale uvek. Amin.

²⁶ Zbog godova o Del mukla len lenđe ladžavne požudenđe. Gajda lenđe romnja o prirodno

polno odnos zamenisardine okoleja savo naj prirodno.

²⁷ Isto gajda vi e muškarcurja mukline o prirodno polno odnos e romnjenca thaj ande požuda phabonas jek pe avreste. E muškarcurja e muškarconenca ćerenas ladžavne buća thaj gajda primisardine pe peste e zasluženno kazna pale pire perverzne buća.

²⁸ Thaj zato kaj či inćarenas vredno te pindžaren e Devle, o Del predaisarda len lende bezvredne gođaće, te ćeren okova so si nedolično.

²⁹ Von si pherde svako vrsta nepravda, zloba, pohlepa, bilačhipe, zavist, mudaripe, čingara, lukavstvo thaj zlo namera. Von si okola kaj ćeren spletke,

³⁰ klevetin avren, mrzan e Devle, bezobrazne si, ohole, barikane, izmislin sar te ćeren bilačhipe, nepokorne pire dadešće thaj pire dejaće,

³¹ nerazumne, nepouz dane, bezosećajne, nemilosrdne.

³² Vi ako džanen pale Devlesko upozorenje kaj smrto zaslužin okola save gajda ćeren, von na samo kaj godova ćeren nego ohrabrin vi avren gajda te ćeren.

2

E Devlesko pravedno sudo

¹ Zato naj tut izgovor, manušeja savo sudis, ma ko god te san. Kaj, korkoro godoleja kaj sudis varekašće avrešće, korkoro tut osudis, kaj vi tu savo sudis ćeres godova isto.

² A amen džanas kaj si e Devlesko sudo pravedno prema okola save éeren gajda.

³ Dali gndis, manušeja savo sudis okolende save éeren godova, a vi tu éeres godova isto, kaj našeja katar e Devlesko sudo?

⁴ Ili či maris palo barvalipe lešće lačhimasko, trpljivost thaj strpljenje? Či haćares kaj lesko lačhipe kamel te vodil tut dži ko pokajanje?

⁵ Ali, zbog ćiri tvrdoglavost thaj kaj ćiro ilo naj promenime sa majbut crdes pe tute e Devlešći holji, po Ďes kana o Del objavila piri pravedno presuda,

⁶ pa svakonešće boldela prema lende dela.

⁷ Dela večno trajo okolende save roden e slava, čast thaj trajo bi smratosko, thaj trudin pe uvek te éeren lačhipe,

⁸ a e bare holjasa kaznila okolen save si handžvale thaj či pokorin pe e čaćipešće, a pokorin pe e nepravdaće.

⁹ E nevolja thaj e muka aresela svakone ko écerel bilačhipe, majsigo e Židove, a askal vi okole savo naj Židovo.

¹⁰ A e slava, čast thaj miro avela svakone ko écerel lačhipe, majsigo e Židovende, a askal okolende save naj Židovurja,

¹¹ kaj o Del či dićhel ko si ko.

¹² Okola saven si e Mojsijesko Zakon, éeren bezah isto sago vi okola save nikada či ašundine palo Zakon. Ako okola saven naj Zakon éeren bezah, isto gajda vi bi e Zakonesko avena hasarde. A ako okola save silen o Zakon éeren bezah, lende avela sudime po Zakon.

¹³ Kaj anglo Del naj pravedne okola save ašunen o Zakon, nego avena opravdime okola save izvršin o Zakon.

¹⁴ Kaj varesave, save naj Židovurja thaj či pindžaren e Mojsijesko Zakon prirodno éeren okova so mothol o Zakon. Zato, vi ako najlen Zakon, ande lenđe ile silen o Zakon.

¹⁵ Von sikaven kaj si lenđe ande ile ramome okova so o Zakon rodel lendar, a pale godova svedočil lendi savest thaj lendi gođi savi jekhar prl len a jekhvar čak vi branil len.

¹⁶ Sa godova avela okova Đes kana o Del prekal o Hristo Isus sudila e manušenje tajne, prema e Bahtali nevimata savi me objaviv.

E Židovurja thaj o Zakon

¹⁷ A tu, savo phenes pale tute kaj san Židovo oslonistu po Zakon thaj hvalis tut e Devlesa.

¹⁸ Džanes e Devlešći volja thaj prosudis so si majlačhe, kaj godova sikavel tut o Zakono.

¹⁹ Uverime san kaj san vođa e korende, svetlo okolende save si ando tunjariko,

²⁰ kaj sikaves okolen save či džanen, thaj te aves učitelj e čhavrende, kaj si tut o Zakon, saves si potpuno džanglipe thaj čači-pe.

²¹ Sostar, askal tu savo sikaves averen, korkoro tut či sikaves? Tu savo propovedis kaj či trubul te čorel pe, korkoro čores.

²² Tu savo phenes te či érel pe preljub, korkoro éres preljub. Tu savešće si odvratne e idolurja, koristis e čordane predmeturja andar lenđe hramurja.

²³ Tu savo hvalis tut kaj pindžares e Devlesko Zakon, sostar vredos e Devle gajda kaj phaðes o Zakon?

²⁴ Sago kaj ramol ando Sveto lil: “Zbog tumende maškar okola save naj Židovurja vredol pe e Devlesko alav.”

²⁵ O obrezanje koristil tuće samo ako poštuís o Zakon, ali ako phaðes o Zakon askal sago kaj ni naj san obrezime: kaj o Zakon či ćerel tut te aves khanći majlačho katar okola save naj obrezime.

²⁶ Ali ako o manuš savo naj obrezime inćarel okova so phenel o Zakon, godova đinavelpe lešće sago kaj si obrezime.

²⁷ Zato tuće, savo pindžares okova so ramol ando Zakon thaj san obrezime, a phaðes o Zakon, sudila o manuš savo naj obrezime telesno, a inćarel e zapovedi e Zakonešće.

²⁸ Kaj naj Židovo okova savo si godova samo avrjal, niti si pravo obrezanje avrjal po telo.

²⁹ Nego, Židovo si okova savo si godova andral, a pravo obrezanje si o obrezanje e ileško, a godova ćerel o Duho, a na o slovo e Zakonesko. Kasave manuše či hvalin e manuša, nego o Del.

3

O Del si verno thaj pravedno

¹ Savi, askal, prednost si e Židoven? Ili savi korist si katar o obrezanje?

² Bari ande svako pogled. Majsigo, e Židovende si poverime e Devlešće alava.

³ A so ako varesave lendar či paćanas? Zar lengo bipaćipe aćhavela e Devlešći vernost?

⁴ Nisar! Nego o Del ačhela verno, vi ako si sa e manuša hohamne, sago kaj ando Sveto lil ramol:

“Te aves ando pravo kana ćeres svato
thaj te pobedis kana došaren tut.”

⁵ A ako amari nepravda sikavel e Devlešći pravednost, so te phenas pe godova? Kaj o Del si nepravdedno – kana sikavel piri bari holji? Mothav gajda sago kaj e manuša gndin.

⁶ Nisar! Sar askal o Del šaj pravedno sudil e themešće?

⁷ Ali, ako si e Devlesko čačipe zbog mungro hohaibe još majočigledno pe lešći slava, sostar vi majdur sudilpe mande sago e bezehalešće?

⁸ Thaj sostar te na “ćeras bilačipe te avel lačipe”, sago kaj varesave hohaven pe amende thaj tvrđin kaj amen gajda phenas. Lenđi osuda avela pravedno!

⁹ So askal? Dali sam amen Židovurja majlačhe avrendar? Nisar! Kaj, već optužisardam vi e Židoven thaj vi okolen save naj Židovurja kaj si o talo bezeh.

Khonik naj pravedno

¹⁰ Sago kaj si ramome ando Sveto lil:

“Naj pravedno – nijek;

¹¹ naj khonik ko haćarel,
naj khonik ko e Devle rodel.

¹² Savora bandardine e Devlešće dromestar,
sa zajedno postanisardine beskorisne.

Naj khonik ko ćerel lačipe,

naj ni jek.”

13 “O muj lengo putardo limori si,
e čhibja lendi hohaipe mothol.”

“E sapengo otrovo si pe lende vuš.”

14 “O muj lengo pherdo si romaja thaj gorčina.”

15 “E pungre lende siđaren te čhoren o rat,
16 kaj god džan, inđaren propast thaj e beda,
17 a o drom e mirosko von či pindžaren.”

18 “Dar e Devlestar naj angle lende jakha.”

19 Ali džanas sa so o Zakon phenel, phenel
okolende save si talo Zakono, te svako muj phan-
dadol thaj te o sasto them avel angle Devlesko
súdo.

20 Kaj khonik anglo Del našti opravdila pe
gajda kaj inčarel e Mojsijesko Zakon, kaj o Zakon
anel e manuše dži ko džanglipe kaj si bezehalo.

Si amen pravednost prekal o Isus

21 A akana, odvojime katar o Zakon, sikadili e
Devlešći pravednost – pale savi svedočin o Zakon
thaj ande knjige e Prorokonende.

22 Anglo Del sam opravdime kroz o pačipe
ando Isuso Hristo. Godova odnosil pes pe sa save
paćan kaj naj razlika maškar e manuša:

23 savora sagrešisardine thaj hasardine e slava
e Devlešći,

²⁴ ali ivja si opravdime, lešće milava, kroz o Hristo Isus, savo otkupisarda men gajda kaj lijas pe peste amare bezeha.

²⁵ Les o Del čhuta te pire ratesa avel žrtva pomirno savi prihvatilpe e paćimava. Gajda o Del kamlas te sikavel piri pravednost. Kaj, vo ande piri strpljivost či kaznilas e majsigo ćerde bezeha,

²⁶ a ande akaja vrjama sikavel piri pravednost te korkoro avel pravedno thaj te opravdil okoles savo paćal ando Isus.

²⁷ Prema godova, si li varekas razlog te hvalil pe korkoro pesa? Godova si isključime. Sošće zakoneja? E zakoneja savo rodel e dela? Na, nego e zakoneja savo rodel o paćipe.

²⁸ Amen, dakle, inćaras kaj o manuš opravdil pe zato kaj paćal, a na zato kaj vršil e dela e Zakonešće.

²⁹ Ili si o Del samo o Del e Židovengo? Naj li vi okolengo save naj Židovurja? Ej, vi okolengo save naj Židovurja.

³⁰ Kaj, samo jek Del si thaj opravdila e paćimava okolen save si obrezime, a okolen save naj obrezime kroz o paćipe.

³¹ Da li amen e paćimava čhinas o Zakono? Nisar! Nego, e paćimava inćares e rig e Zakonešći.

4

E Avraamesko primer palo paćipe

¹ So šaj phenas kaj arakhlas o Avraam, amaro pradađ ando telo?

² Kaj, ako si o Avraam opravnime prekal pire dela, si les sova te hvalil pe, ali na anglo Del.

³ Kaj ramol ando Sveto lil: "O Avraam pačaja e Devlešće thaj godova đinada pe lešće ande pravednost."

⁴ Okolešće savo ćerel bući, e poćin či đinavelpe sago daro, nego sago okova so si lešće udžile.

⁵ A okolešće savo či ćerel bući, a paćal ando Del savo opravnim e bezehales, o paćipe đinavelpe sago pravednost.

⁶ Gajda vi o David phenel kaj si bahtalo o manuš savešće o Del đinavel e pravednost bi lešće pravedne dela:

⁷ "Blago okolende savende si bilačhe dela jartome thaj e bezeha učharde.

⁸ Blago e manušešće savešće o Gospod či đinavel o bezah."

⁹ Dali si akaja bah samo pale okola save si obrezime ili vi pale okola save naj obrezime? Phendam kaj o paćipe e Avraamešće đinada pe sago pravednost.

¹⁰ A kana godova đinada pe lešće? Dok sas obrezime ili dok još nas obrezime? Na dok sas obrezime, nego dok nas obrezime!

¹¹ A o obrezanje primisarda sago znako, thaj pečato pale pravednost savi steknisarda e paćimava dok još nas obrezime. Zbog godova si vo duhovno dad savorende save paćan, a

naj obrezime, te vi von aven đinade ande pravednost.

¹² A o Avraam si dad vi okolende save naj samo obrezime nego save sledin lesko pačipe savo sikada dok još nas obrezime.

E Devlešće obećanje primin pes e paćimava

¹³ Kaj, o obećanje savo si dino e Avraamešće ili lešće potomkošće kaj nasledila o them či avilo po Zakon, nego pe pravednost savi si rezultato e paćipasko.

¹⁴ Ako si e naslednikurja okola save trajin po Zakon, askal o pačipe naj vredno, a o obećanje či mol khanči.

¹⁵ Kaj, o Zakon anel e Devlešći holji, a kaj naj o Zakon, či ni phadelpe o Zakon.

¹⁶ Gajda vi e Devlesko obećanje temeljil pe po pačipe sar avilosas pe Devlešći milost thaj te vredil pale sa e Avraamešće potomkurja, na samo pale okola save inčaren o Zakono, nego vi pale okola saven si pačipe sago e Avraame. Vo si dad savorende amende,

¹⁷ sago kaj ramol ando Sveto lil: “Ćerdem tut te aves dad e bute themengo” – anglo Del, ande savo paćajas, savo džudarel e mulen thaj pire alavenca čerel te postanil okova so či postojil.

¹⁸ Kana e Avraame nas nada kaj avela les čavra, o Avraam ande nada paćaja. Thaj postanisarda dad e bute themengo prema okova so si phendo: “Gaći baro avela čiro potomstvo.”

¹⁹ O Avraam lače džanelas kaj nakhli e vrjama kaj šaj avel les čavra, kaj sas les skoro

šel brš, isto gajda džanelas kaj e Sara našti bijanel, ali lesko paćipe či oslabisardas.

²⁰ Ažučarelas te o Del pherel piro obećanje thaj či sumnjilas, nego zuravolas ando paćipe thaj hvalilas e Devle.

²¹ Potpuno sas uverime kaj o Del šaj ćerel so obećisarda.

²² Zato vi “đinada pe lešće ande pravednost.”

²³ A e alava: “si lešće uračunime”, naj ramome samo pale leste,

²⁴ nego vi pale amende. Amaro paćipe avela prihvatile te opravdil men anglo Del. Godova avela vi amende save paćas ando Del savo vazdas andar e mule amare Gospode e Isus

²⁵ savo si dino te avel mudardo pale amare bezeha thaj vazdino andar e mule te avas opravdime.

5

O pouzdanje ando Hristo anel laćho plodo

¹ Pošto sam, dakle, akana opravdime e paćimava, si amen miro e Devlesa kroz amaro Gospod Isus Hrist.

² Kroz leste, e paćimava, si amen pristup ke akaja milost ande savi aćhas thaj raduji men, kaj si amen nada ande Devlešći slava.

³ Thaj na samo godova, nego raduji men vi ande nevolja, kaj džanas kaj e nevolja anel strpljenje.

⁴ O strpljenje zuravel amaro karakter, a o zuralo karakter anel nada.

⁵ A e nada či ladžarela men kaj e ljubav e Devlešći čhordili ande amare ile e Sveto Duhosa savo si dino amende.

⁶ Kaj, ande pravo vrjama, dok samas još bespomoćne, o Hristo mulo pale amende save samas bidevlešće manuša.

⁷ Phare kaj vareko kamlasas te merel palo pravedno manuš, vi ako pale zurale lačno manuš šaj te vareko vi kamlasas te merel.

⁸ Ali o Del sikada piri ljubav prema amende gajda kaj o Hristo mulo pale amende dok samas još bezehale manuša.

⁹ Kozom majbut akana, kana sam opravdime lešće ratesa, avasa spasime katar e Devlešći bari holji?

¹⁰ Pa, kana izmirisajlam e Devlesa kroz o smrto lešće Čhavesko dok samas još e Devlešće dušmaja, kozom majbut avasa spasime lešće trajosa akana kana sam izmirime lesa.

¹¹ Thaj na samo godova, nego vi raduji men ando Del kroz amaro Gospod Isus Hrist, kroz savo akana primisardam pomirenje.

O Adam andas smrto a o Hristo trajo

¹² Prema godova, sago kaj o bezeh dija ando them kroz o jek manuš, a kroz o bezeh o smrto, gajda vi o smrto avilo pe sa e manuša, kaj savora čerdine bezeh.

¹³ O bezeh sas ando them majsigo katar o Zakono, ali o bezeh khonikašće či đinavelpe kana naj zakon.

¹⁴ Ipak, katar o Adam dži ko Mojsije, o smrto vladilas vi pe okola save či prekršisardine e

jasno Devlešći zapoved sago o Adam, savo si slika Okolešći savo avela.

¹⁵ Ali o milosno daro naj sago o prestup e Adamesko. Kaj ako but muline zbog o prestup ječe manuško, kozom majbut izlisajli e Devlešći milost thaj o daro savo avilo kroz e milost ječe manušešći, e Isuse Hristošći pe butende.

¹⁶ Thaj godova daro naj sago okova so avilo prekal okova manuš savo sagrešisardas. Kaj, posle jek prestup avilo o sudo savo andas osuda, a o milosno daro avilo posle but prestupurja thaj andas opravdanje.

¹⁷ Kaj, ako zbog o prestup ječe manuško vladilas o smrto kroz o bezeh godole ječe manuško, kozom majsigo okola save primin ando butipe e milost e Devlešći thaj o daro e Devlesko te aven pravedne, vladina ando trajo kroz o jek manuš, Isus Hrist.

¹⁸ Prema godova, sago kaj, o prestup ječe manuško andas dži ke osuda sa e manušen, gajda o pravedno delo ječe manuško andas dži ke pravednost savi del trajo sa e manušen.

¹⁹ Sago kaj zbog o neposluh ječe manuško but postanisardine bezehale, gajda vi zbog e poslušnost ječe manušešći but postanina pravedne.

²⁰ A o Zakon si dodaime te umnožil pe o prestup. Ali, kaj umnožisajlo o bezeh, e milost umnožisajli još majbut,

²¹ te, sago kaj o bezeh vladilas kroz o smrto, gajda vi e milost vladil kroz e pravednost savi vodil ando večno trajo kroz o Isuso Hristo, amaro Gospod.

6

Mule palo bezah a džude ando Hristo

¹ So te phenas? Te ačas ando bezah te umnožil pe e milost?

² Nisar! Sar šaj amen save mulam e bezehešće vi majdur te trajis ande leste?

³ Ili, či džanen kaj savora amen save sam bolde ando Hristo Isus, ande lesko smrto sam bolde?

⁴ E boldimasa sam zajedno lesa prahome ande lesko smrto, te šaj trajis neve trajosa, sago kaj o Hristo uštilo andar e mule lešće Dadešće slavno snagasa.

⁵ Kaj, ako sam gajda lesa ujedinime ando smrto sago kaj vo mulo, avasa ujedinime vi ande o uštipe andar e mule sago kaj vo uštilo.

⁶ Akava džanas: amari purani narav si razapnime zajedno e Hristosa sar o bezeh hasardasas e vlast pe amaro trajo te majbut či robuis e bezehešće

⁷ kaj ko mulo, oslobodime si katar o bezeh.

⁸ Pa ako mulam e Hristosa, pačas kaj lesa vi trajisa.

⁹ Džanas kaj o Hristos nakon so uštilo andar e mule, či majbut merela. E smrto majbut naj nisošći moć pe leste.

¹⁰ O smrto saveja o Hristo mulo, mulo te phađel e sila e bezehešći jekhvar thaj pale sa e vrjama, a o trajo saveja trajil, trajil palo Del.

¹¹ Gajda vi tumen smatrin korkoro tumen mulen palo bezeh, a džude e Devlešće ando Hristo Isus.

¹² Pale godova o bezeh majbut či tromal te vladil tumare smrtno telosa, pa te pokorin tumen tumare bezehale željende.

¹³ Na den tumare telošće delurja palo oružje saveja ćerena bezeh thaj bilačipe. Umesto godova, predain korkoro tumen e Devlešće sago okola save muline thaj palem džudile andar e mule thaj tumare delurja e telošće den e Devlešće pale pravednost.

¹⁴ Kaj, o bezeh majbut či vladila tumenca kaj majbut či trajin talo Zakon, nego tale Devlešći milost.

Trubul te avas roburja pale pravda

¹⁵ Dali godova značil kaj trubul te grešis zato kaj najsam talo Zakono, nego tale milost? Nisar!

¹⁶ Ili, zar či džanen kaj sen sluge okolešće kašće pokorin tumen, okolešće kašće sago sluge predain tumen te aven lešće pokorne – bilo te si bezehešće, savo inđarel ando smrto, ili šaj aven roburja ande poslušnost e Devlešće, so inđarel ande pravednost.

¹⁷ Ali najs e Devlešće kaj vi ako senas majsigo sluge e bezehešće, ipak katar o ilo čutine kan ko sikavipe savo dija pe tumende.

¹⁸ Oslobodime sen katar o bezah thaj postanisardine sluge pale pravednost.

¹⁹ Sago obično manuš phenav tumende, pale slabosti tumare telošće. Kaj sago kaj varekana dine tumare delurja e telošće te robuin e duhovno melalipešće thaj e bezakonešće, so inđarel ande još majbaro bezakonje, gajda akana

predain tumare delurja e telošće te služin ande pravednost, savi inđarel ando posvećenje.

²⁰ Kaj dok senas sluge e bezehešće, senas slobodne katar e pravednost.

²¹ Thaj save plodurja kasave trajošće sas tumen? Čerenas okova pale soste akana ladžan, a posledica pale godova si o smrto.

²² A akana, kana sen oslobodime katar o bezah thaj kana postanisardine e Devlešće sluge, o plodo savo anen inđarel karingal o posvećenje, a po krajo o rezultato pale godova si o večno trajo.

²³ Kaj e poćin palo bezeh si o smrto, a o daro e Devlesko si o večno trajo ande amaro Gospod Hrist Isus.

7

Slobodne sam katar o Zakon

¹ Ili či džanen, phralalen – phenav okolende save pindžaren o Zakon – kaj e Zakone si vlast po manuš samo dok si džudo.

² Gajda si vi e udajime romnji phangli e Zakoneja pale piro rom dok si vo džudo. Ali, te mulo lako rom, naj majbut podložno e Zakonešće savo phangla lat pale lako rom.

³ Gajda, te e romnji lija aver romes dok si lako rom još džudo, avela akhardi preljubnica. Ali, te lako rom mulo, slobodno si katar o Zakono thaj naj preljubnica te lijas aver romes.

⁴ Gajda vi tumen phralalen, muline e Zakonešće, godoleja kaj o Hristo dija piro trajo pale amende te pripadin averešće, Okolešće savo uštilo andar e mule, te anas plodurja e Devlešće.

⁵ Majsigo, dok trajisararas e purane trajosa, amenca vladinas amare bezehale želje ande amare delurja e telošće save avenas prekal o Zakono. Von ande amende anenas duhovno smrto.

⁶ Ali, akana sam slobodne katar godova Zakono pošto mulam okolešće so inčarelas amen ando robstvo. Akana služis e Devlešće po nevo način e Duhosa, a na po purano način savo si e ramome pravilurja e Zakonešće.

O Zakon thaj o bezeh

⁷ So te phenas? Dali si o Zakono bezeh? Nisar! Ipak, me či džangle mas so si bezeh te či avilosas o Zakono. Kaj či džangle mas so si požuda te o Zakono či phendas: "Na poželisar."

⁸ A o bezeh lija prilika thaj kroz godoja zapovest ande mande andas svako vrsno požuda. Kaj bi e zakonesko o bezeh si mulo.

⁹ Varekana trajivas bi o Zakono, a kana avili e zapovest, o bezeh džudilo,

¹⁰ a me mulem. Gajda e zapovest savi trubuja te vodil man ando trajo, anda man dži ko smrto.

¹¹ Kaj o bezeh lija prilika prekal e zapovest, hohada man thaj mudarda man.

¹² O Zakono si sveto thaj e zapovest si sveto, pravedno thaj lačno.

¹³ Značil li, askal, godova kaj o lačhipe andas mande smrto? Nisar! O bezeh iskoristisardas godova so si lačno te pe mande crdel e smrtno osuda. O bezeh si dakle majbaro bilačhipe: koristil e Devlešće lačne zapovesti ande bilačne svrhe.

¹⁴ Džanas, naime, kaj o Zakon si duhovno, a me sem telesno thaj sago kasavo ando robstvo e bezehešće.

¹⁵ Či haćarav so ćerav, kaj či ćerav okova so kamav, nego ćerav okova so mrzav.

¹⁶ Pa, ako ćerav okova so či kamav, složiv man kaj o Zakon si laćho.

¹⁷ A godova či ćerav majbut me, nego o bezeh savo trajil ande mande.

¹⁸ Džanav kaj ande mande, godova si ande mungro telo, či trajil o laćhipe. Si man želja te ćerav laćhipe, ali naj sem ando stanje godova te ćerav.

¹⁹ Kaj či ćerav laćhipe savo kamav, nego bilaćhipe savo či kamav.

²⁰ Ali ako ćerav okova so či kamav, askal godova či ćerav me, nego o bezeh savo trajil ande mande.

²¹ Gajda haćarav akava zakon: kana kamav te ćerav laćhipe, nametnilpe mande o bilaćhipe.

²² Ande mungro biće andral oduševime sem e Devlešće Zakoneja,

²³ ali ande mungre delurja e telošće dikhav jek aver zakon, savo vodil o rato protiv o zakon mungre gođako thaj zarobil man e zakoneja te avav talo bezeh, savo si ande mungre delurja e telošće.

²⁴ Jadno sem me manuš! Ko man šaj izbavila katar akava smrtno telo?

²⁵ Najs e Devlešće kaj izbavil man prekal o Isuso Hristo amaro Gospod! Gajda, dakle, me mungre gođasa služiv e Devlešće Zakonešće, a mungre telosa e zakonešće savo čhol man talo

bezeh.

8

Okola save paćan trajin ando Duho

¹ Zato akana naj majbut osuda pale okola save si ando Hristo Isus,

² kaj o zakon e Duhosko savo anel trajo ando Hristo Isus, oslobodisarda man katar o zakon e bezehesko thaj katar o smrto.

³ Kaj o Zakon našti pomognisardas amende zbog e slabost amare telošći. Ali, o Del ćerda okova so o Zakon našti ćerda: pire Čhaves dija telo isto sago kaj si vi amaro, saveja ćeras bezeh thaj bićhaldal les pe Phuv te pire smrtosa poćinel o bezeh. Gajda o Del upotrebisardas e manuško telo te ande leste uništil o bezeh,

⁴ te okova pravedno so rodel o Zakono pherdol ande amende save majbut či trajisaras po telo, nego po Duho.

⁵ Kaj, okola save trajin palo telo, gndin pe okova so si telesno, a okola save trajin po Duho, gndin pe okova so si duhovno.

⁶ Ako o telo upravit tumare gođasa, inđarel tumen ando smrto. Ali ako tumare gođasa upravit o Sveto Duho, avela tumen trajo thaj miro.

⁷ Kaj kana e gindimata upravit e telosa, o manuš protivil pe e Devlešće, kaj či pokoril pe e Devlešće Zakonešće, a ni našti pokoril pe lešće.

⁸ Okola savenca još vladil lengo telo, našti udovoljin e Devlešće.

⁹ Ali tumenca majbut či vladil o telo, nego o Duho, ako čaće e Devlesko Duho trajil ande

tumende. Okova ande savo naj e Hristosko Duho, či pripadil e Hristošće.

¹⁰ A ako si o Hristo ande tumende, askal si tumaro telo mulo zbog o bezeh, ali si tumaro duho džudo zato kaj sen opravdime anglo Del.

¹¹ Thaj vi ako ande tumende trajil e Devlesko Duho, savo vazda e Isuse andar e mule, o Del savo e Hristo vazda andar e mule, džudarela vi tumare smrtne telurja pire Duhosa, savo si ande tumende.

¹² Zato, phralalen, naj sam udžile te ćeras okova pe soste tradel amen o telo.

¹³ Kaj ako trajin gajda te čhon kan ko telo, propadnina, ali ako e Duhosa usmrtin e telesne dela, trajina.

¹⁴ Kaj, okola saven vodil e Devlesko Duho, e Devlešće si čhavra.

¹⁵ O Duho saves primisardine či inđarda tumen ando robstvo te moraš palem te daran, nego ćerda tumen te aven e Devlešće čhavra save vapin "Abba, Dade!"

¹⁶ O Duho zajedno amare duhosa svedočil kaj sam e Devlešće čhavra.

¹⁷ Pa ako sam e Devlešće čhavra askal sam vi e Devlešće naslednikurja zajedno e Hristosa, ako čaće e Hristosa trpisaras sago kaj vo trpisarda, askal zajedno lesa primisarasa slava.

O Sveto Duho anel sloboda thaj slava

¹⁸ Smatriv kaj amare patnje save si amen akana naj khanči naspram e slava savi trubul te objavilape pe amende.

¹⁹ Kaj, sa o stvorenje željno ažućarel te objavilpe e slava e Devlešće čhavendi.

²⁰ A sa so si stvorime postanisardas bezvredno, ali na amare voljava, nego e Devlešće voljava, ande nada.

²¹ kaj ande slavno sloboda e Devlešće čhavrendi thaj sa o stvorenje avela oslobodime katar o robstvo savo inđarel ande raspadljivost.

²² Džanas, kaj sa so si stvorime dži akana jecil thaj mučilpe ande dukha sago kana e manušnji bijanel.

²³ Ali na samo vo nego vi amen saven već si o Duho sago prvo deo katar e Devlešće darurja, isto jecis thaj ažučaras te o Del usvojil men, odnosno te oslobodil amare telurja.

²⁴ Kaj, ande godoja nada sam spasime. A e nada savi dičhel pe naj nada, kaj ko nadil pe okolešće so dičhel?

²⁵ Ali ako nadi men okolešće so či dikhas, askal godova strpljivo ažučaras.

²⁶ Isto gajda o Sveto Duho pomožil amende ande amare slabosti. Amen či džanas sar trubul te moli men, ali o korkoro Sveto Duho molil pe pale amende e uzdisajenca save alavenca našti phenenpe.

²⁷ A o Del savo džanel e manušende ile, džanel vi e namera e Duhošći, kaj o Duho pe Devlešći volja molil pe pale Devlešće manuša.

²⁸ Džanas kaj o Del ande sa čerel palo lačhipe okolengo save volin les, okolende saven vo akharda pire planova.

²⁹ O Del savo pindžarda len anglal thaj majanglal odabirisarda len te aven sago lesko Čhavo, te lesko Čhavo avel prvo bijando maškar e but phral.

³⁰ A okolen saven majanglal odabirisarda, godolen vi akharda, a saven akharda godolen vi čerda te aven pravedne angle leste, a saven čerda te aven pravedne godolen vi dijas piri slava.

E Devlešči ljubav si majbari katar sa

³¹ So askal šaj te phenas pe godova? Ako si o Del pale amende, ko šaj protiv amende?

³² O Del, savo či poštedisardas ni pire rođeno Čhaves, nego predaisarda les te merel pale amende savorende, zar či lesa dela vi sa aver?

³³ Ko šaj optužil okolen saven o Del izabirisarda? Khonik! Kaj o Del si godova savo opravdil len.

³⁴ Ko osudila len? Khonik! Kaj o Hristo Isus mulo, ali još majvažno si godova kaj uštilo andar e mule thaj kaj akana bešel pe Devlešči počasno desno rig thaj molil pe pale amende.

³⁵ Ko rastavil men katar e Hristošči ljubav? O pharipe, e nevolje, o progonstvo, e bok, o čoripe, o opasnost ili o meripe?

³⁶ Sago kaj ramol ande Svete lila:

“Zbog tute mudaren men đes palo đes,
smatrin men sago e bakhren pale čhuri.”

³⁷ Ali, ande sa godova amen nadmoćno pobe-disaras kroz Okova savo zavolisarda men.

³⁸ Čvrsto paćav kaj ni o smrto ni o trajo, ni e anđelurja ni e demonurja, ni okova so si akana ni okova so avela, ni e sile,

³⁹ ni visine, ni e dubine, ni bilo so aver so si stvorime, naši odvojil amen katar e Devlešči ljubav savi si ando Hristo Isus, amaro Gospod.

9

O Del či odbacisardas e Židoven

¹ Čačipe phenav ando Hristo, či hohavav – svedoko si mande mungri savest ando Sveto Duho:

² mungri žalost si bari thaj si man duk ando ilo savi či ačhel.

³ Kaj kamlemas te avav proketo thaj odvojime katar o Hristo pale mungre phral thaj mungro them, kana godova šaj pomognisardas lende.

⁴ Von si Izraelcurja: O Del usvoisarda len te aven lešče čhave thaj objavisarda lende piri slava, e savezurja, o Zakon, služba e Devlešči thaj e obećanja.

⁵ Lende pradada sas bare Devlešče manuša, thaj lendar avel o Hristo sago Židovo po telesno poreklo, savo si Del pe savorende. Lešče slava pale uvek. Amin.

⁶ Ali, godova či značil kaj o Del či inčarda piro obećanje. Kaj naj savora save si potomkurja e Izraelčošče,* čače Izraelcurja.

⁷ Thaj naj savora e Avraamešče čače čhavra samo zato kaj si lešče potomkurja. O Del phen-das e Avraamešče: “Ćiro potomstvo đinavela pe e Isaakostar.”

* **9,6** Izrael sas alav savo o Del dija e Jakove. Dik ando Postanko 32:28.

⁸ Godova značil kaj naj sa e Avraamešće potomkurja save si bijande e telostar e Devlešće čhavra, nego sago lesko potomstvo đinaven pe samo e čhavra save o Del obećisarda e Avraamešće.

⁹ A akala si e alava savenca si dino o obećanje: "Boldava man tute ande akaja vrjama po brš, thaj e Sara avela čhavo."

¹⁰ A na samo godova: vi e Reveka ačhili khamni amare pradadestar e Isaakostar thaj inđarelas blizancurja.

¹¹ Ali majsigo nego so e čhave bijandile thaj ćerdine vareso lačhe ili bilačhe, voj primisardas poruka katar o Del. Godoja poruka si dokaz kaj o Del losarel prema piro vlastito plano, a na prema amare lačhe ili bilačhe dela.

¹² Nego zavisil katar okova savo akharel. O Del phendas laće: "O purano čhavo služila e terne čhavešće."

¹³ Sago kaj si ramome ando Sveto lil: "E Jakove zavolisardem, a e Isave zamrzsardem."

¹⁴ So te phenas? Kaj o Del si nepravedno?

¹⁵ Nisar! Kaj, o Del phendas e Mojsiješće: "Smiluiiva man kašće me kamav te smiluiiv man thaj sažaliva man pe kaste me kamav te sažaliv man."

¹⁶ Gajda, dakle, či zavisil katar okova savo kamel, niti katar okova savo trudilpe, nego katar o milostivo Del.

¹⁷ Kaj, ando Sveto lil o Del phenel e Faraonešće: "Andar godova vazdem tut te pe tute sikavav mungri sila thaj te mungro alav džanel pes pe sasti phuv."

¹⁸ Prema godova, o Del smiluilpe kašće kamel, thaj ćerel tvrdo glavo kas kamel.

¹⁹ Akana tu phućeja man: “Sostar askal vi majdur došarel men? Ko te odupril pe lešće voljaće?”

²⁰ Ali, ko san tu, manušeja, te trades tut e Devlesa? Zar okova so si stvorime phenela pire stvoritelješće: “Sostar gajda ćerdan man?”

²¹ Pa naj li e manuše savo ćerel bući e glinava vlast te katar e isto smesa ćerel jek čaro pale čast, a jek palo ladžavo?

²² A so ako o Del kamla te sikavel piri bari holji thaj te objavil piri sila? Ande bari strpljivost podnosilas okolen pe save sas holjariko thaj save sas pripremimo palo uništenje,

²³ te sikavel o barvalipe pire slavako pe okola save primin o milosrđe, saven majanglal pripremisarda pale slava.

²⁴ Amen sam godola saven akharda na samo maškar e Židovurja, nego vi maškar okola save naj Židovurja?

²⁵ Sago kaj o Del phenel ando Sveto lil ando Osije:

“Okolen save naj mungro them akharava
mungre themesa
thaj voliva okolen save majsigo či volivas”

²⁶ thaj:

“Po okova than kaj sas lende methodo:
‘Naj sen mungro them’,

avena akharde 'čhave e džude Devlešće.' "

27 A o proroko Isaija phenel palo Izrael:

"Vi ako si o Izraelsko them brojno sago morsko
pesko,
ipak o cikno brojo spasila pe.

28 Kaj o Gospod uskoro thaj potpuno pherela piro
alav pe phuv."

29 Isto sago kaj o Isaija prorokuisardas:

"Te o Gospod pe vojske
či mukla amende potomstvo,
avilamas uništine sago e Sodoma
thaj ličisardamas pe Gomora."

E Izraelosko bipačipe

30 So te phenas? Kaj okola save naj Židovurja
thaj save či rodenas pravednost, steknisardine
pravednost – pravednost savi avel katar o
pačipe.

31 A o Izrael, savo mandelas pravednost katar
o Zakono, či dostiginsardas godova Zakono.

32 Sostar? Zbog godova kaj či trudilaspe te
dostignil les e pačimava, nego kroz e dela. Gajda
peline po bar pe savo e manuša spotakninpe.

33 Sago kaj si ramome ando Sveto lil:

"Dičhen, po Sion čhav bar
pe save e manuša spotakninpe,
stena zbog savi perena,
ali okova savo pačal ande leste,

či ladžavola.”

10

¹ Phrala len, e želja mungre ilešči thaj mungri molitva e Devlešće pale Izraelcurja si te aven spasime.

² Me šaj te svedočiv pale lende kaj si len revnost palo Del, ali najlen ispravno hačaripe.

³ Ali sar či pindžarenas e pravednost savi avel katar o Del, kamline te steknin piri pravednost thaj či pokorisajle ande pravednost savi avel katar o Del.

⁴ Kaj, o Hristo pherdas thaj završisarda o Zakon, te avel opravdime svako ko pačal.

⁵ Kaj, pale pravednost savi avel katar o Zakon, o Mojsije ramol: “Okova savo inčarel e zapovedi e Zakonešće, avela les trajo ande lende.”

⁶ A pale pravednost savi avel katar o paćipe phenel akava: “Na phen ande ćiro ilo: ‘Ko lela pes po nebo?’” (godova si, te fuljarel e Hristo katar o nebo pe phuv).

⁷ Ili: “ ‘Ko fuljela ando than e mulengo?’ ” (godova si, te inkalel e Hristo andar e mule).

⁸ Nego so phenel? “O alav si tuće paše, ande ćiro muj thaj ande ćiro ilo” – godova si, o alav paćimasko savo propovedisaras.

⁹ Kaj, ako ćire mujesa priznais kaj si o Isus Gospod, thaj e ileja pačas kaj o Del vazda les andar e mule, aveja spasime.

¹⁰ Kaj e ileja paćalpe palo opravdanje, a e mujesa priznajipe palo spasenje.

11 Sago kaj ramol ando Sveto lil: "Ko god paćal ande leste, či ladžavola."

12 Zato kaj naj razlike maškar e Židovurja thaj okola save naj Židovurja andar godova kaj o Gospod si jek thaj isto pale sa e manuša. Vo barvale blagoslovil okolen save akharen les.

13 Kaj, "ko god akharel o alav e Gospodesko, avela spasime."

14 Ali sar te akharen Okoles ande savo či paćan? A sar te paćan ande Okova pale savo či ašundine? Thaj sar te ašunen ako khonik či propovedil lenđe pale leste?

15 Thaj sar te propovedin ako naj bićhalde katar o Del? Sago kaj si ramome ando Sveto lil: "Sar si šukar te dićhel pe e glasniko savo inđarel e Bahtali nevimata."

16 Ali či sa e Izraelcurja čhutine kan ke Bahtali nevimata, kaj o proroko Isaija phenel: "Gospode, ko paćaja ande amari poruka?"

17 O paćipe avel kana čhos kan e Bahtali nevimata a godoja Bahtali nevimata si e poruka palo Hristo.

18 A me phućav: zar e manuša či ašundine? Naravno kaj ašundine!

"Pe sasti phuv odjeknisardas o glaso
thaj lenđe alava ašundile sa dži ko krajo e
themesko."

19 A me palem phućav: zar e Izraelcurja či haćardine? Ej, haćardine, kaj još ande Mojsi-ješći vrjama o Del phendas:

“Ćerava tumen te aven ljubomorne
e themeja savo naj them,
holjarava tumen e themeja save naj
razumne.”

²⁰ A o Isaija hrabro phenel ande Devlesko alav:

“Arakhline man okola save či rodenas man,
objavisajlem okolende save pale mande či
phučline.”

²¹ A pale manuša andar o Izrael phenel:

“Uvek inzaravas mungre vas
prema okola save si neposlušne thaj tvr-
doglave.”

11

O Del či odbacisarda piro them

¹ Phučav dakle: zar o Del odbacisardas pire theme? Nisar! Pa vi me sem Izraelco, e Avraamesko potomko andar e Venijaminesko pleme.

² O Del či odbacisardas pestar pire themes, save majanglal losardas. Ili zar či džanen so o prorok Ilija phenel ando Sveto lil, kana žalilaspe e Devlešće po Izrael?

³ “Gospode, ćire prorokonon mudardine thaj ćire žrtvenikurja haradine. Samo me ačhilem, a vi man kamen te mudaren.”

⁴ Thaj savo sas e Devlesko odgovor? “Muklem mande ehta milje manuša save či bandardine e koča anglo hohavno del o Vaal.”

⁵ Gajda, o Del vi ande akaja vrjama losardas nekolicina manušen pe piri milost.

⁶ Pa ako si pe milost, askal naj pe dela, inače e milost či avilisas milost.

⁷ So, askal? O Izrael rodel okova so či dobisarda, ali e Devlestar losarde Židovurja dobisardine, a averenđe zurardas e ile,

⁸ sago kaj si ramome ando Sveto lil:

“O Del ćerda te aven zbunime,
e jakhenca te či dičen,
thaj e kanenca te na ašunen
sa dži ađesko đes.”

⁹ A o David phenel:

“Nek lendi gozba postanil zamka thaj klopka,
neka peren thaj nek aven kaznime,
¹⁰ neka o tunjariko perel pe lenđe jakha te na
dičen,
a tu e pharipeja bandar lenđe zeja zauvek.”

*O spasenje avilo vi themešće save naj
Židovurja*

¹¹ Phučav, dakle: zar spotaknisajle te potpuno džan ande propast? Nisar! Nego, zbog lengo bezah o spasenje avilo vi okolende save naj Židovurja te o Izrael avel ljubomorno.

¹² Pa ako lengo bezeh značil barvalipe palo them thaj lendi šteta barvalipe pale okola save naj Židovurja, kozom majbarvalo blagoslov primina kana e Židovurja postanina gajda sar o Del kamel lendar te aven.

¹³ A tumende, save naj sen Židovurja, phenav: pošto sem apostol pale okola save naj Židovurja, hvaliv mungri služba,

¹⁴ či li varesar ćerdemas mungre themes te avel ljubomorno thaj varesave lendar gajda spasin pe.

¹⁵ Kaj, ako o Del, kana e Židovurja odbacisardine o spasenje, ponudisardas pomirenje sa e themešće, sar šukar avela godova spasenje kana e Židovurja prihvatina e Devle? E mule uštena!

¹⁶ Ako si o prvo kotor e humeresko posvetime e Devlešće, askal si o sasto humer sveto; ako si o koreno sveto, askal si vi e krandže svete.

¹⁷ Pa vi ako si varesave krandže phađe, a tu savo naj san Židovo sago divljo maslinaći krandža prispojisajlan pe lende thaj akana si tut udeo ando koren thaj ande sočnost e maslinaći,

¹⁸ či tromas te hvalis tut pe phađe krandže. A te ipak hvalisajlan, de tu gođi kaj či inđares tu o koreno, nego o koreno tut.

¹⁹ Pheneja: “E krandže phađile te me avav prispojime pe lengo than.”

²⁰ Lačhe, von si phađe, zbog o bipačipe, a tu ačhes kaj si tut pačipe. Zato na vazde tut, nego dara.

²¹ Kaj kana o Del či poštedisardas e prirodne krandže, či poštedila ni tut.

²² Dik, dakle, e Devlesko lačhipe thaj lešći strogoća: strogoća pale okola kaj peren ando bipačipe, a o lačhipe e Devlesko prema tute, ako istrajis ande godova lačhipe – inače vi tu aveja čhindo.

²³ A vi von, ako či istrajin ando bipačipe, avena prispojime, kaj o Del palem šaj te prispojil len.

²⁴ Kaj, te tu savo naj san Židovo sago prirodno krandža katar e divljo maslina san čhindo thaj neprirodno prispojime pe pitomno maslina, kozom majloće pe piri maslina prispojinape e Židovurja save si pe priroda laće krandže.

Sasto Izrael spasila pe

²⁵ Či kamav, phralalen, te akaja tajna avel tumende bidžangli thaj te aven pherde barikanipe: jek deo katar o izraelosko them okorisarda dok okola kaj naj Židovurja či aven ko Del ando pherdo brojo.

²⁶ Thaj gajda spasila pe o sasto Izrael, sago kaj si ramome ando Sveto lil:

“Katar o Sion avela o spasitelj
thaj katar e Jakovesko potomstvo o Del lela
svako bezbožnost.

²⁷ Thaj akava si mungro savezo lenca
kana ukloniv lenđe bezeha.”

²⁸ Zbog godova kaj odbin e Bahtale nevimata, von si e Devlešće dušmaja pale tumari korist, ali zato kaj izabirisardas lenđe pradaden, o Del volil len.

²⁹ Kaj o Del či menjil piro gindo kana del darurja thaj akharel e manušen.

³⁰ Sago kaj tumen, varekana či pokorinas tumen e Devlešće, a akana tumende smiluisajlo zbog e Židovendi nepokornost,

³¹ gajda vi von akana postanisardine nepokorne e Devlešće, a tumen save naj sen Židovurja primisardine e Devlesko milosrđe, te vi von šaj primin e Devlesko milosrđe.

³² O Del, naime, sa phandadas ande nepokornost te savorende smilujilpe.

O Pavle slavil e Devle

³³ Sosko divno Del si amen! Sar si baro lesko barvalipe, mudrost thaj džanglipe! Lešće odluke khonik našti te objasnil thaj lešće droma khonik našti te haćarel!

³⁴ “Kaj, ko pindžarda e Gospodešće gndurja? ili ko sas lesko savetniko?”

³⁵ “Ili, ko vareso dija les, te o Del trubul te boldel lešće?”

³⁶ Kaj, sa si lestar thaj kroz leste thaj pale leste. Lešće slava pale uvek. Amin.

12

Den tumaro trajo e Devlešće

¹ Zato moliv tumen, phralalen, zbog e Devlesko milosrđe, te den tumare tela e Devlešće sago džudi žrtva, sveto thaj ugodno e Devlešće. Godova si pravo način sar služin e Devlešće.

² Thaj na vladin tumen sago akava them, nego mućen te o Del promenil tumen ande nevi osoba gajda te menjil tumaro način sar gndin, te šaj prosudin so si e Devlešći volja, so si lače e Devlešće ugodno thaj savršeno.

³ Zbog e milost savi o Del dija man, svakonešće tumendar phenav: na gndin pale tumende mallače nego so trubul te gndin, nego gndin pale tumende razumno, prema o pačipe savo o Del dija tumen.

⁴ Kaj, sago kaj ande jek telo si amen but e telošće delurja, a svakone lendar si aver uloga,

⁵ gajda sam vi amen, but džene, jek telo ando Hristo, a jek avrešće sam delurja e telošće.

⁶ Gajda, si amen različite darurja prekal e milost savi primisardam katar o Del. Okova saves si daro te prorokuil, nek koristil godova daro gaći kozom pačal.

⁷ Kas si daro te služil, neka služil. Kas si daro te sikavel, neka sikavel.

⁸ Kas si daro te tešil, neka tešil. Kas si daro te del, neka del katar o ilo. Kas si daro te avel upraviteljo, neka avel vredno. Kas si daro te čerel lačhipe averende, nek godova čerel e bahtasa.

⁹ Tumari ljubav moraš te avel iskreno. Mrzan o bilačhipe thaj inčaren okova so si lače.

¹⁰ Volin jek avren sago tumare rođeno familija, thaj poštuin jek avren majbut nego korkoro tumen.

¹¹ Na aven lene, već e žarosa ando duho služin e Gospodešće.

¹² Zbog e nada savi si tumen aven bahtale, ande nevolja strpljive, a ande molitva istrajne.

¹³ Pomožin e Devlešće manušenje, savende trubul pomoć, thaj uvek aven gostoljubive.

¹⁴ Blagoslovin okolen save progonin tumen – blagoslovin len thaj na den len romaja.

¹⁵ Raduin tumen okolenca save si bahtale thaj roven okolenca save roven.

¹⁶ Aven složne maškar tumende. Na vazden tumen, nego družin tumen okolenca saven aver smatrin kaj si majcara vredne. Na aven barikane.

¹⁷ Khonikašće na bolden o bilačhipe palo bilačhipe. Len sama te ćeren okova so si lačhe ande jakha sa e manušenje.

¹⁸ Ako si moguće, ćeren sa so si dži tumende te trajin ando miro sa e manušenca.

¹⁹ Drage mungralen, na osvetin tumen kororo, već godova mućen e Devlešće. Kaj si ramome ando Sveto lil: "Mungri si e osveta, me boldava", phenel o Gospod.

²⁰ Nego,

"ako si ćiro dušmano bokhalo, pravar les,
ako si trušalo, de les te pijel.

Kaj, ako godova ćeres,
godova si sago kaj čhos o žaro pe lesko šoro."

²¹ Na de te pobedil tut o bilačhipe, nego tu pobedi o bilačhipe e lačhipeja.

13

Aven poslušne okolende save si pe vlast

¹ Neka svako manuš avel pokorno okolende save si pe vlast, kaj naj vlast savi naj e Devlestar – okola save si pe vlast, o Del čuta.

² Prema godova, ko suprostavilpe okolende save si pe vlast, protivil pe okolešće so o Del

naredisarda, a godola kaj protivin pe, korkoro pe peste crdena osuda.

³ Okola save ćeren so si lačhipe, naj moraš te daran katar e vlast. Katar e vlast trubun te daran okola save ćeren bilačhipe. Ako kames te na daras katar e vlast, ćer lačhipe thaj hvalina tut okola save vladin.

⁴ Kaj, e vlast služil e Devlešće palo ćiro lačhipe. Ali, ako ćeres bilačhipe, dara, kaj e vlast či inđarel o mačo ivja. Von si e Devlešće sluge thaj kaznin okolen save ćeren bilačhipe.

⁵ Zato trubul te avel pe pokorno okolende kaj si pe vlast, na samo te na avas kaznime nego vi zbog e savest.

⁶ Zbog godova vi poćinen o porez, kaj e Devlešće sluge si okola save dine piri vrjama te ćeren godoja bući.

⁷ Svakonešće den okova so sen udžile: kašće porez – porez; kašće carina – carina; kašće poštupe – poštupe; kašće čast – čast.

Volin jek avres

⁸ Khonikašće khanči na aven udžile – osim te volin jek avres. Kaj, ko volil avres, pherdas e Mojsijesko Zakon.

⁹ Kaj akava mothon e zapovesti: “Na ćer preljub, na mudar, na čor, na poželisar” – thaj bilo savi aver zapovest – odnosil pes pe akaja: “Voli ćire pašutne sago kaj volis korkoro tut.”

¹⁰ Okova savo volil averen, či ćerela lende khanči bilačhe. Dakle e ljubav pherel o Zakon.

Paše si o đes kana avela o Hristo

¹¹ A džanen vi akaja vrjama – kaj avilo o časo te džungadon andar o suno, kaj o spasenje si akana majpaše nego kana paćajam.

¹² E rjat gata nakhli, a o đes avilo majpaše. Zato trubul te čhudas amendar e dela save aven katar e tama thaj te las pe amende o oklop e svetlosko.

¹³ Trubul te trajisaras pristojne, sago manuša save trajin po svetlo e đeseko, na ando bilačo veselje thaj ando matipe, na ando preljub thaj ando bludo, na ande čingara thaj ande zavist.

¹⁴ Nego amare Gospode e Isuse Hristo len pe tumende thaj na gndin sar te ugodin tumare bezehale željenje ando telo.

14

Slabe ando paćipe

¹ Prihvatın okolen save si slabe ando paćipe, ali na pale godova te osudin len kaj gndin averčhande.

² Vareko paćal kaj tromal te hal sa, a okola save si slabe ando paćipe gndin kaj troman te han samo povrće.

³ Okova savo hal sa, neka či omalovažil okoles savo či hal, a okova savo či hal sa, neka či osudil okoles savo hal, kaj o Del prihvatisarda les.

⁴ Ko san tu te osudis averešće slugos? Vo si odgovorno pire gospodarešće, savo jedino šaj te phenel lešće so tromal, a so či tromal thaj o gospodari pomožila lešće te ćerel sar si lačhe.

⁵ Vareko šaj te gindil kaj si jek đes majvažno katar aver đes, dok aver šaj gindil kaj si sa e

đesa jednake. Ali liduj moraš te aven uverime ande okova so gndin.

⁶ Kaj, okova savo gindil kaj si jek đes majlačho nego aver, ćerel godova zbog o Gospod. Ko hal sa, hal zbog o Gospod kaj si zahvalno e Devlešće, a ko či hal sa, či hal zbog o Gospod thaj zahvalil e Devlešće.

⁷ Kaj khonikal amendar či trajil samo pale peste thaj khonikal amendar či merel korkoro pešće.

⁸ Ako trajisaras, palo Gospod trajisaras, thaj ako meras, palo Gospod meras. Trajisaras, dakle, ili meras e Gospodešće pripadisaras.

⁹ Kaj o Hristo zato mulo thaj džudilo te avel e mulenđe thaj e džudenđe Gospod.

¹⁰ Sostar tu osudis ćire phrales? Ili, sostar tu omalovažis ćire phrales? Savora ačhasa angle Devlesko sudo.

¹¹ Kaj ando Sveto lil ačhel ramome:

“Dav man solah mungre trajosa, phenel o Gospod,
sa e manuša mande pokloninape
thaj savora priznajina kaj sem me o Del.”

¹² Kaj, svako amendar dela o računo e Devlešće.

¹³ Zato, na majbut te osudisaras jek avres, nego majlačhe odlučin te či ćeren khanči zbog soste tumaro phral spotaknilpe ando paćipe.

¹⁴ Džanav thaj uverime sem ando Gospod Isus kaj nisosko habe naj duhovno nečisto korkoro pestar. A naj bezah te hal pe osim pale okova savo smatril kaj si godova bezah.

¹⁵ Ako si ċiro phral žalosno zbog varesoste so tu has, godova značil kaj či postupis ande ljubav. Na ċire habeja te uništis lesko pačipe kaj o Hristo mulo pale leste.

¹⁶ Na te okova so si tuće dozvolime avel po bilačo glaslo.

¹⁷ Kaj okova so si važno ande Devlesko carstvo naj okova so han thaj pijen, već te trajin ande pravednost ando miro thaj ande bah ando Sveto Duho.

¹⁸ Ko gajda služil e Hristošće, drago si e Devlešće, a vi e manuša cenin les.

¹⁹ Zato trudi men te okova so ćeras vodil po miro, te pomognisaras te izgradil pe o zajedničko trajlo.

²⁰ Na uništisar e Devlesko delo zbog o habe. Sa o habe si dozvolime, ali si bilače ako o manuš hal vareso zbog soste avres crdel po bezah.

²¹ Majlače si te na has mas te na pijes mol thaj te či ćeres khanči so crda sas ċire phrale te perel ando bezah.

²² Ako san uverime kaj ande okova so ćeres naj khanči bilače, neka godova ačhel maškar tute thaj o Del. Blago okolešće savo či osudil korkoro pes pale okova so smatril kaj si lače.

²³ Ali te hal vareko, a naj sigurno dali ćerel bezah, korkoro pes osudil. Došalo si pale godova kaj či ćerel okova ande soste pačal. Te ćerda vareko okova pale soste naj sigurno kaj si bezeh, grešil.

15

Ćeren lačipe averende a na korkoro tumende

¹ Amen save sam zurale ando paćipe, udžile sam te pomognisaras okolende save si slabe ando paćipe, a na te korkoro pešće ugodisaras.

² Svako amendar trubul te ugodil pire pašutnešće palo lesko lačhipe thaj te šaj barjol ando paćipe.

³ Kaj ni o Hristo či ugodilas pešće, nego sago kaj si ramome ando Sveto lil: "Pe mande peline e uvrede okolende save vređonas tut."

⁴ A so sas majsigo ande nakhli vrjama ramome ando Sveto lil, ramome si pale amari pouka, te kroz o strpljenje thaj kroz e uteha savo del o Sveto lil avel men nada.

⁵ A o Del savo del strpljenje thaj uteha, neka del tumen te aven složne maškar tumende, dok sledin e Hriste Isuse.

⁶ Gajda jeće dušava ando jek glaso šaj slavisaras e Devles thaj e Dade amare Gospodesko e Isuse Hristosko.

⁷ Zato prihvatin jek avres sago kaj o Hristo prihvatisarda tumen, pe Devlešći slava.

⁸ Kaj, phenav tumende: O Hristos postanisardas sluga e Židovende te sikavel kaj si o Del verno thaj te potvrdil o obećanja dino e pradadende

⁹ thaj te okola save naj Židovurja slavin e Devle zbog lesko milosrđe, sago kaj si ramome ando Sveto lil:

"Zato hvaliva tut maškar okola save naj
Židovurja
thaj dila bava hvalospeve ćire alavešće."

¹⁰ Thaj još phenel:

“Veselin tumen, manušalen save naj sen
Židovurja, lešće themeja.”

¹¹ Thaj još:

“Hvalin e Gospode, sa tumen save naj sen
Židovurja;
neka sa e thema slavin les.”

¹² Thaj još o prorok Isaija phenel:

“Pojavila pe o potomko e Jesejesko,
okova savo uštela te vladil pe okola save naj
Židovurja;
ande leste okola save naj Židovurja uzdi-
nape.”

¹³ A o Del kastar avel e nada neka pherel
tumare ile svako bahtasa thaj e mirosa ando
pačipe, te e Sveto Duhošće silava avel tumen
nada ando izobilje.

O Pavle si sluga okolende save naj Židovurja

¹⁴ Phralalen mungralen, me sem uverime, kaj
vi korkoro sen pherde lačipe, kaj si tumen sa
o džanglipe savo si tumende potrebno te šaj
sikaven jek avres.

¹⁵ Ipak, pale varesave stvarja – te dav tumen
pe lende gođi – majodlučno ramosardem zbog e
milost savi o Del dija man

¹⁶ te avav sluga e Hristosko Isusesko maškar
okola save naj Židovurja. Me služiv sago

rašaj gajda kaj propovediv e Devlešči Bahtali nevimata, te okola save naj Židovurja aven e Devlešće prihvatljivo žrtva, posvetime e Sveto Duhosa.

¹⁷ Zato sem ponosno ando Hristo Isus pe okova so odnosil pe po Del.

¹⁸ Khančesa aver či usudiv man te hvaliv man osim okolesa so o Hristo kroz mungro propovedanje thaj kroz mungre dela čerda te aven poslušne e Devlešće okola save naj Židovurja.

¹⁹ Vo godova čerda kroz e sila e znakonenca thaj e čudenca, e Devlešće Duhošće silava. Gajda kaj katar o Jerusalem, pa sa dži ke Ilirika propovedivas pe sa e thana e Bahtali nevimata palo Hristo.

²⁰ Ali uvek trdivas man te na propovediv e Bahtali nevimata okote kaj si o Hristo već pindžardo, te na zidov pe avresko temelj,

²¹ nego, sago kaj si ramome ando Sveto lil:

“Dičhena les okola savende pale leste nas moth-
odo
thaj haćarena okola save či ašundine.”

O Pavle si namera te posetil o Rimo

²² Zbog godova but data semas sprečime te avav tumende.

²³ Ali akana, završisardem mungri bući ande akala thana, a već but brša zurale kamav te avav tumende.

²⁴ Zato avava tumende kana džava ande Španija. Nadiv man, naime, kaj kana džava po drom kaj avava tumende thaj okote pomožina

mande pe mungro drom, pošto majsigo dži varekaj uživisarav ando tumaro društvo.

²⁵ A akana džav ando Jerusalim te okote posluživ e Devlešće manušende.

²⁶ Kaj e khandirja ande Makedonija thaj ande Ahaja saste ileja odlučisardine te čiden pomoć pale okola kaj si čore maškar e Devlešće manuša ando Jerusalim.

²⁷ Ej, odlučisardine, a vi udžile si lenđe. Kaj ako okola save naj Židovurja postanisardine učesnikurja ande lengo duhovno lačhipe, udžile si te služin lenđe ande lenđe telesne potrebe.

²⁸ Čim predaiv lenđe godola love thaj gajda dovršiv lengo lačno delo, teljarava ande Španija thaj usput avava tumende.

²⁹ Džanav kaj anava pherdo Hristosko blagoslov kana avava tumende.

³⁰ Dav tumen solah, phralalen, amare Gospodeja e Isuse Hristosa thaj ande ljubav savi dija tumen o Sveto Duho te borin tumen manca gajda te molin e Devle pale mande.

³¹ Molin tumen te o Del lel man sama katar e nepokorne ande Judeja thaj te e Devlešće manuša ando Jerusalim lačne prihvatin e pomoć savi anav lenđe.

³² Gajda, ako si e Devlešći volja, šaj te avav tumende e bahtasa thaj te odmoriv man tumenca.

³³ Neka o Del e mirosko avel savorenca tumenca. Amin.

16

O Pavle pozdravil e vernikonen ando Rimo

¹ Preporučiv tumende amare pheja e Fiva, savi služil ande khandiri ande Kenhreja,

² te primin lat ando alav e Gospodesko gajda sago kaj priličil e Devlešće manušenje. Pomognin laće ande sa so trubul lat tumendar, kaj voj sas pomoćnica e butende, pa vi mande.

³ Pozdravin e Priska thaj e Akila, mungre saradnikon ando Hristo Isus.

⁴ Von čutine piro trajo ando opasnost te spasin mungro. Či zahvaliv lende samo me, nego vi sa aver khandirja save naj e Židovende.

⁵ Pozdravin vi e khandiri savi sastailpe ande lengo čer.

Pozdravin vi mungre drago drugare e Epenete, savo si prvo ande Cikni Azija palo Hristo.

⁶ Pozdravin e Marija, savi but trudisajli pale tumende.

⁷ Pozdravin e Andronika thaj e Junija, save si katar mungro them thaj save sas manca ando phanglipe. Von si ugledne maškar e apostolurja thaj majsigo mandar počnisardine te paćan ando Hristo.

⁸ Pozdravin e Amplijata, mungre drago drugare ando Gospod.

⁹ Pozdravin e Urbane, amare saradniko ando Hristo, thaj mungre drago drugare e Stahije.

¹⁰ Pozdravin e Apele, savo si iskušime thaj dokažime ando Hristo.

Pozdravin vi sa e Aristovulovešće familija.

¹¹ Pozdravin e Irodione, savo si katar mungro them.

Pozdravin sa e vernikonon save trajin ande Narkisesko čher.

¹² Pozdravin e Trifena thaj e Trifosa, save trudin pe palo Gospod. Pozdravin mungre drago drugarica e Persida, savi but trudisajli palo Gospod.

¹³ Pozdravin e Rufo, saves o Gospod losarda te avel lesko, thaj lešće deja savi si vi mande sago dej.

¹⁴ Pozdravin e Asinkrite, Flegonte, Ermije, Patrove, Erme, thaj e phralen save si lenca.

¹⁵ Pozdravin e Filologo thaj e Julija, e Nireje thaj lešće pheja, thaj e Olimpe, thaj sa e Devlešće manušen save si lenca.

¹⁶ Pozdravin jek avren e ilesatar.

Pozdravin tumen sa e Hristošće khandirja.

¹⁷ Moliv tumen, phralalen, len tumen sama katar okola save čeren podela thaj den povod palo bezah, so si suprotno katar o sikavipe savo tumen sićiline. Zato len tumen majdur katar kasave,

¹⁸ kaj kasave či služin amare Gospodešće e Hristošće, nego pire telošće željenje, pa e šukar thaj laskave alavenca zavodin e ile e nedužne manušenje.

¹⁹ A savora ašundine pale tumari poslušnost. Zato raduiv man pale tumende, ali kamav te aven mudre palo lačhipe, a bezazlene palo bilačhipe.

²⁰ A o Del, savo si izvor e miroško, još cara thaj smrvila e Sotone tale tumare pungre.

E milost amare Gospodešči e Isusešči neka avel tumenca!

²¹ Pozdravil tumen o Timotej, mungro saradniko, sago vi o Lukije, Jason thaj o Sosipatar, save si katar mungro them.

²² Pozdraviv tumen ando Gospod me, Tertije, savo ramosardem akava lil umesto o Pavle.

²³ Pozdravil tumen o Gaj, ke savo bešav thaj ke savo sastailpe e sasti khandiri.

Pozdravil tumen o Erast, e gavesko blagajniko, thaj amaro phral o Kvart.

²⁴ [Milost e Gospodešči e Isuse Hristošči neka avel tumenca savorenca. Amin.]

Hvalospev e Devlešće

²⁵ Neka avel hvalime okova savo šaj te zurjarel tumen kroz e Bahtali nevimata e Isuse Hristošči savi propovediv. Godoja tajna sas dugo garadi,

²⁶ a akana si godoja tajna prekal e proročke lila objavime e themende prema e zapoved e večno Devlešči, te anas e manušen andar svako them dži ke poslušnost thaj dži ko pačiće.

²⁷ Jedino mudro Devlešće, prekal o Isus Hristo neka avel slava pale uvek! Amin.

**Biblija pe romani Čergarsko čhib Srbija
(Vojvodin Romani/Shiyak)
The New Testament in the Chergash dialect of the
Vlax Romani language**

copyright © 2018 Pioneers

Language: Chergash (Romani, Vlax)

Dialect: Chergash

Translation by: Pioneers

Contributor: Pioneers International

Romani Chergash Bible

The Word for the World International

[www.twftw.org]

Čergaš je vlaški dijalekt kojim se govori uglavnom u Srbiji, ponajviše u Vojvodini. Po nasleđu, većina Čergara su pravoslavne pozadine. Jezik se još zove i Vojvođanski romski, Srpski romski ili šijački romski.

Prevod je jednostavan za razumeti jer je napisan kako ljudi govore.

Chergash is a Vlax dialect that is spoken mostly in Serbia. It has the greatest use in Vojvodina, northern Serbia. By heritage, most Chergari are (Serbian) Orthodox. The language is also known as Vojvodin Romani, Serbian Romani, or Shiyak.

The translation is simple to understand because it is written in the way the people speak.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-06-28

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Jun 2025 from source files dated 28 Jun 2025

1e2d0214-3d12-5bbc-b29b-eea1aae09a1b